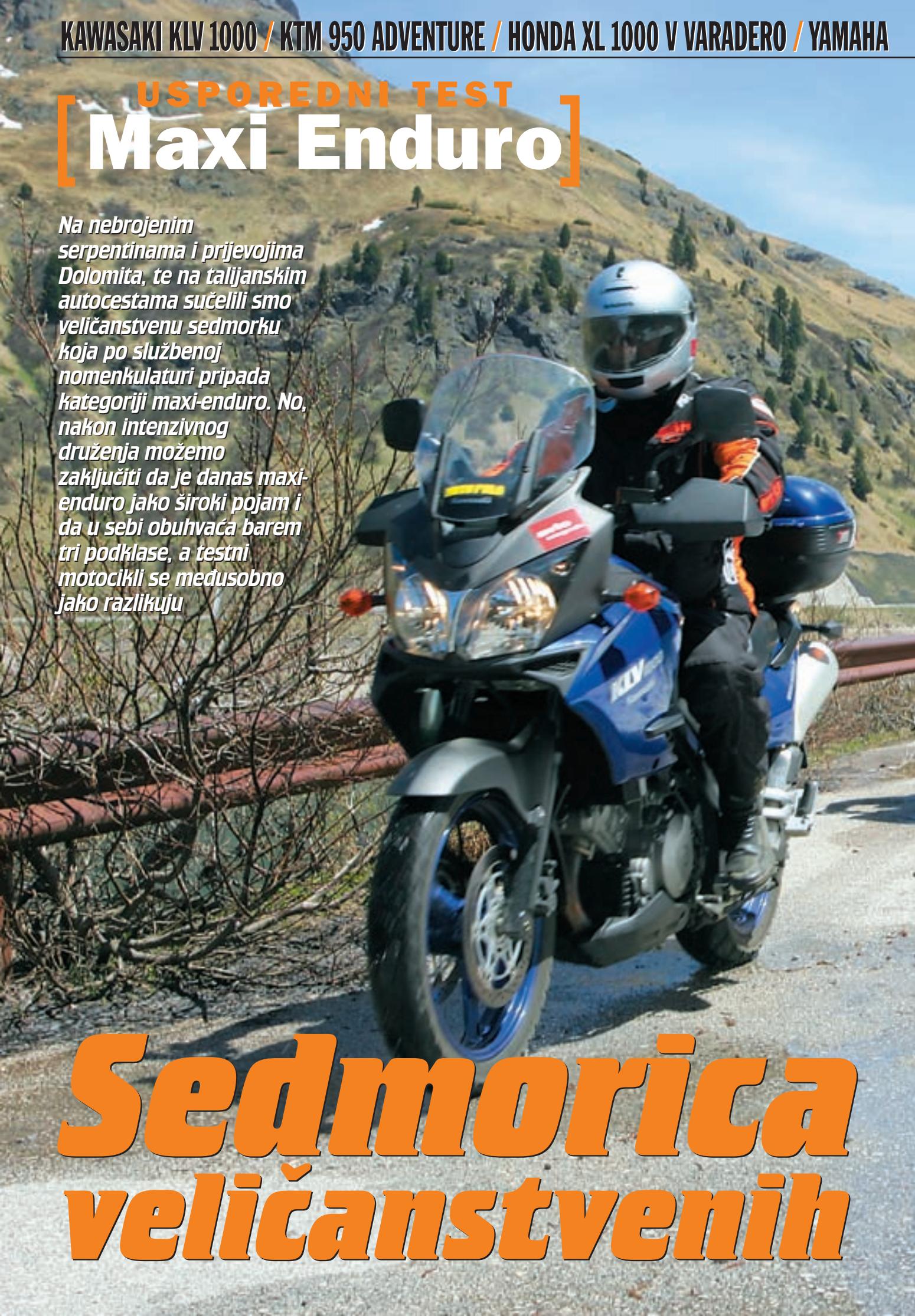


USPOREDNI TEST

[Maxi Enduro]

Na nebrojenim serpentinama i prijevojima Dolomita, te na talijanskim autocestama sučelili smo veličanstvenu sedmorku koja po službenoj nomenkulaturi pripada kategoriji maxi-enduro. No, nakon intenzivnog druženja možemo zaključiti da je danas maxi-enduro jako široki pojam i da u sebi obuhvaća barem tri podklase, a testni motocikli se međusobno jako razlikuju



Sedmorica veličanstvenih

PIŠE: TOMISLAV BEŠENIĆ

DOLOMITI: Posljednjih desetak godina klasa maxi-enduro doživljela je veliki preobražaj. Današnji pri-padnici te klase imaju jako malo zajedničkog s negdašnjim legendarnim kraljevima bespuća poput Honde Africa Twin ili Yamahe Super Tenere. Uz neizbjeg-žan napredak u području tehnike i tehnolo-gije, nova generacija Maxi-enduro motoci-kala u sebi sadrži i neke sasvim nove sadrža-je koji te motocikle svake godine sve više pri-bližavaju cesti, istodobno ih neupitno udaljavajući od bilo kakve ozbiljnije terenske primjene. Doduše, ima tu i izuzetaka kao što je KTM 950 Adventure, koji se pokazao najsvestra-

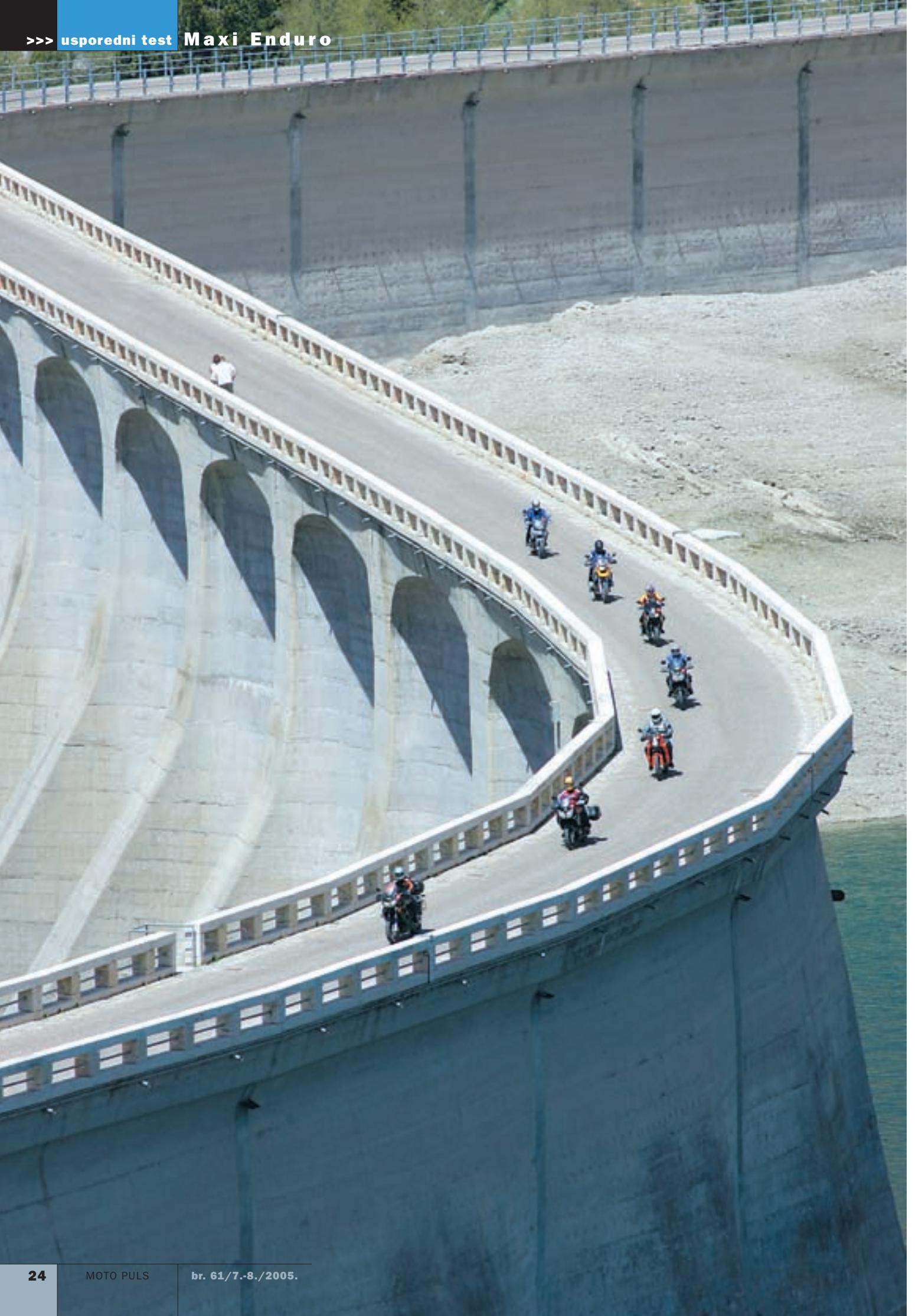
nijim jer uz dobre karakteristike na cesti svojem vozaču može pružiti i ugodne trenutke u enduro vožnji. Njegov antipod je Ducati Multistrada 1000 DS koja bježi od prašnjava putova kao vrag od tamjana, ali se zato na asfaltu može voziti kao prava sportska jurilica. Između tih krajnosti smjes-tili su se ostali protagonisti velikog uspored-nog testa koji smo organizirali u suradnji s kolegama iz slovenskog Avto-magazina: odličan BMW R 1200 GS, svevremenska Ya-maha TDM 900, braća blizanci Suzuki V-Strom 1000 i Kawasaki KLV 1000 i jedan od motocikala koji su svojedobno unijeli nove vjetrove u klasu ovih motocikala, Hon-da XL 1000 V Varadero.

Za poprište odigravanja testa izabrali smo pitoreskne ceste u talijanskim Dolomitima koje obiluju prekrasnim krajobrazima i ne-brojenim serpentinama. Iako će se nekome odabir mahom sporih i zavojitih cestica na kojima je veća šansa da na izlasku iz zavo-ja ugledate divokozu ili svisca negoli ravnu šnitu duž od 50 metara učiniti nelogičnom za vož-



Snježni vrhovi Dolomita bili su veličanstvena scenografija za ovaj usporedni test





U skladu s trendovima, čak pet od sedam testiranih motocikala ima ispušne topove ispod sjedala. Posve je normalno da se velike stražnjice ovih motocikala ukrašavaju koferima



nju takvih grdosija, upravo su maxi-enduro motocikli jedna od najpopularnijih kategorija koju smo vidali u tom bikerskom raju. Naime, čim snijeg i led ustuknu pred naletom toplih proljetnih zraka sunca, ceste oko mondonih skijališta Cortina d'Ampezzo i Alta Badia postaju doslovno preplavljenе motoristima iz Zapadne Europe, tako da nam se na trenutke činilo da sudjelujemo u nekom ogromnom defileu. Nevjerojatno je kako se lako može turistička sezona produžiti na cijelu godinu, samo ako se zna privući prava klijentela. Oni koji učestalo hodočaste u te krajeve uvjeravaju nas da se upravo u trenucima dok ovo čitate, dakle u sedmom i osmom mjesecu, planinskim cesticima vrzma toliko motociklista da je to teško i zamisliti. Moramo naglasiti da se bez obzira na velik broj vozila na dva kotača svи voze vrlo korakto i disciplinirano, neki brže, a neki sporije, no nema nikakvih divljanja niti iživljavanja, da o paljenju guma ili pucanju iz auspuha ne govorimo. Od svih mogućih motocikala koje smo tih dana susretali, činilo nam se da je najviše motocikala bilo upravo iz BMW-ove serije GS, tako da smo bili sigurni da smo s pravim motociklima na pravom mjestu. Osim toga, da bismo dohvatali Dolomite, morali smo prevaliti veliki broj kilometara i inače dosadnim autocestama koje bi trebale biti jedno od glavnih područja primjene ovih modela, kako zbog njihove udobnosti i kapacitetnih pogonskih strojeva, tako i zbog uglavnom dobre zaštite od vjetra.

Dizajn

Ono što će najprije uočiti svatko tko u svom vidokrugu uhvati sedmorici učesnika ovog testa je njihov "macho" izgled. Iako se nekima moderan dizajn današnjih maxi-endura neće učiniti previše maštovitim, nepo-bitna je činjenica da motocikli izgledaju moćno i nekako samouvjereno. Čak nam se i Yamaha TDM 900, koja kad ju izdvojite iz ove skupine djeluje predimenzionarano i

opako, u ovoj konkurenciji učinila male-nom i bezazlenom, a da o utiscima koje je ostavljala nježnim linijama prožeta Multistrada i ne govorimo. I jedan je BMW, kojem se rijetko zalomi da napravi model koji se svida svekolikom pučanstvu, a ne samo pasioniranim ljubiteljima bavarske marke, uspio napraviti odličan posao i stvoriti dizajnerski lijep i usklađen uradak. Originalna prednja svijetla i minimalistički i sasvim ogoljeli stražnji kraj kao da su svoje uzore pronašli u street-fighter preradama, a ne u maxi-enduro motociklima. Ispod prednjih

Iako se možda na prvi pogled ne čini tako, ovi golijati mogu pružiti dosta zabave prilikom "jurcanja" zavojitim planinskim cesticama





oblikom sugeriraju da su svoj uzor pronašli u dizajnu prednjih svjetala. Pridodan im je i LCD displej na kojem uz brojne druge informacije uvijek možete pročitati u kojem stupnju prijenosa se nalazite.

Ducati ne bi bio Ducati da svojeg predstavnika u ovoj klasi nije opremljenio neobičnim dizajnom. Istini za volju, teško je zaključiti koju su klasu imali u vidu Ducatijevi inženjeri kada su stvarali ovaj motocikl. Možda bi ga po elementima ciklistike i način-

nu koji se vozi mogli umjesto u klasu maxi-enduro uvjetno svrstati u neku maxi-supermoto klasu u kojoj je svog pulena nedavno predstavio KTM. Kao i svi neobični i ekstravagantni dizajnerski uraci, tako vam se i Ducati Multistrada ili sviđa ili ne. Stoga je o dizajnu u ovom slučaju dosta bespredmetno razgovarati, no svejedno ćemo spomenuti lijepo dizajnirane naplatke, isto takvu stražnju vilicu, ne baš funkcionalne retrovizore neobičnog oblika u koje su integrirani i pokazi-

vači pravca i dvije neobične cijevi ispušnog sustava koje na originalan način, ali u skladu sa trendovima, izviru ispod stražnjeg sjedala. Instrumenti su pregledni i za ovu klasu djeluju pomalo sportski. Jedina zamjerkica se odnosi na funkcionalnost pokazivača razine goriva koji djeluje po nekim samo njemu razumljivim principima. Tako vam se lako može dogoditi da vam već nakon prijeđenih 100 kilometara pokazivač pokazuje da u rezervoaru više nemate ni decilitar goriva, iako

Da smo dobili kunu za svaku uspješno savladanu serpentinu, na kraju testa bismo si mogli priuštiti i najskupljim BMW R 1200 GS



Potrošnja neočekivana

- Po zavojitim cestama Dolomita najmanje je potrošio začudo najveći zapreminom i skoro najteži BMW GS - 5,7 litara na 100 km. Slijede lagana Yamaha TDM 6,1 l., zatim KTM 6,26 l., Ducati Multistrada 6,3 l. Još jedno iznenadenje: Suzukijev V-Strom unatoč koferima trošio je 0,4 litre manje od njegovog blizanca KLV! Dakle, Suzuki je prosječno trošio 6,5 a Kawasaki 6,9 l. Honda Varadero jedan je od najvećih potrošača sa 6,55 l. No niti jedna potrošnja nam se nije činila prevelikom i u okvirima je klase.



je prije samo nekoliko kilometara taj isti pokazivač pokazivao da je spremnik na pola pun. Panično pritišćete funkcijeske tipke kako biste između brojnih informacija koje prikazuje putni kompjuter pronašli one koje se odnose na preostalu količinu goriva izraženo u litrama. I tu stoji da je spremnik potpuno prazan. Kada se konično domognete prve benzinske postaje, bit će te iznenadeni kada na tom istom displeju čim zaustavite motocikl pročitate da vam je ipak preostalo gotovo 10 litara te dragocene tekućine. No, svi koji kupuju Ducati znaju da se na takve sitnice trebaju naviknuti.

Kawasaki KLV 1000 i Suzuki V-Strom 1000 su braća blizanci i to niti ne nastoje sakriti. Štoviše, na okvir Kawasaki se kočeperi pločica na kojoj piše da ga je proizveo Suzuki. Jasno je da su stoga svojim vanjskim oblikom gotovo identični, praktički se razlikuju po naljepnicama, izboru boja i ponekom detalju. Moramo napomenuti da je plavi KLV kojeg smo imali na testu unikat i da ga kao takvog ne možete pronaći u slobodnoj prodaji jer Kawasaki nudi svoj maxi-enduro samo u crno-narančastoj kombinaciji. Gledano u cjelini, Suzuki i Kawasaki svojim dizajnom ne donose ništa novo i "furaju" se na tipični macho-look kojemu se nema što zamjeriti, ali isto tako teško da će nekoga posebno nadahnuti. Zato su pregledni instrumenti oblikovani s više mašte i stila i spadaju među bolja rješenja u svojoj klasi i za ukupno odličnu ocjenu im fali tek putni kompjutor.



BMW R 1200 GS je vrlo udoban i dobro usklađen motocikl kojeg je užitak voziti. Nažalost, cijena mu je previsoka

Za razliku od Suzukija, u KTM-u su s puno više mašte pristupili oblikovanju svojeg najvećeg modela i kao rezultat su dobili jedinstveni motocikl kojeg ćete uvijek lako prepoznati u gomili sličnih. Svojim oblikom vam odmah sugerira da je od spomenute sedmorke najpodesniji za hrvatanje u koštac sa zahtjevnim terenom, a to postaje još jasnije kada sjednete na njega. U tom smislu posebno impozantno djeluju spremnici goriva koji se protežu s lijeve i desne strane motocikla tako da sa obje strane motocikla postoje po jedan čep za ulijevanje goriva. Najbolja strana mu je ravni i čvrsti Renthal upravljač koji odiše povjerenjem. Instrumenti djeleju pomalo zaigrano, no ukupno gledajući, nećete baš umrijeti od ljepote. Zato je tu brojač okretaja koji je inače na modelima KTM-a prava rijetkost.

S osnovnim kon-turama dizajna Honde Varadero upoznali smo se pri-je šest godina, no još je uvijek sasvim u trendu. Iako svojim dizajnom nije daleko od Kawasaki i Su-zukija, Honda ipak njeguje nešto nježni-je linije. Dva klasič- na analogna instru-menta upotpunjena su s gornje strane ve-likim LCD disple-jom koji će brojem informacija koje pri-kaže zadovoljiti i one zahtjevnije.

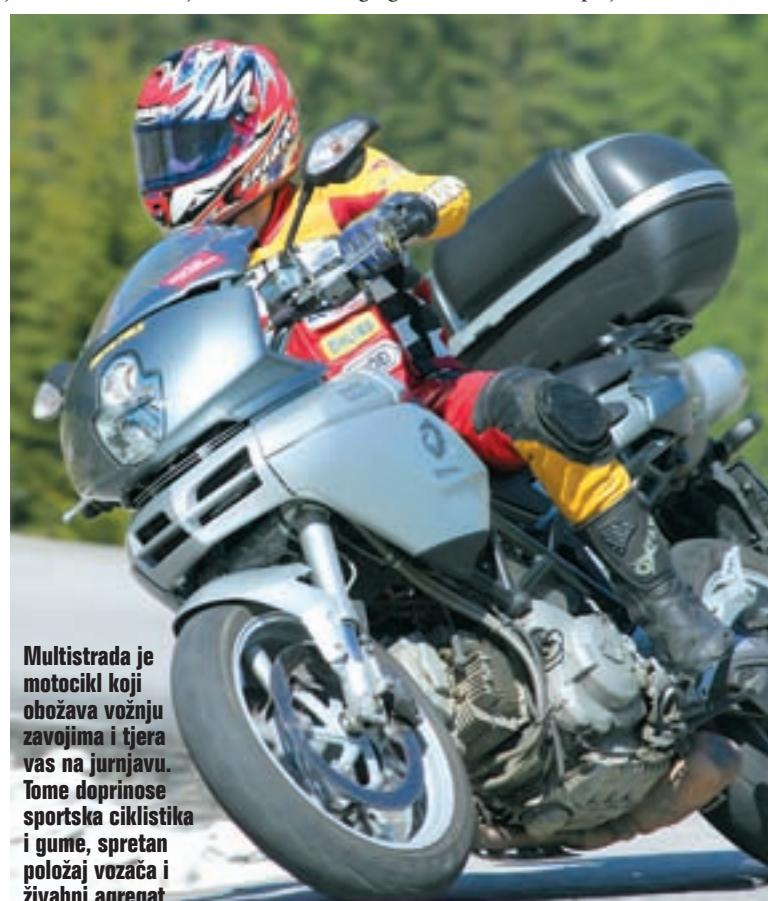
Yamaha TDM

Yamaha TDM 900 slijedi osnovne smjernice koje su postavljene prilikom prvog predstavljanja

modela ranih devedesetih. Od tada je nekoliko puta modernizirana, dok nije poprimila današnji oblik. Izgleda agresivno i skladno, no u usporedbi s ostalim Japancima iz iste klase djeluje malena poput skutera. Instrumenati su kombinacija jednog digitalnog LCD displaya na kojem se prikazuje trenutna brzina, količina goriva i broj prijedenih kilometara i dva okrugla analogna instrumenata na kojima se očitavaju brojevi okretaja motora i temperatura rashladne tekućine.

Pogonski agregat i ciklistika

Sve testirane motocikle su pokretali dvo-cilindrični agregati različitih koncepcija, od



Multistrada je motocikl koji obožava vožnju zavojima i tjeravšćom na jurnjavu. Tome doprinose sportska ciklistika i gume, spretan položaj vozača i živahni agregat.

**Moćni dvocilindraši
su se bez ikakvih
problema uhvatili u
koštač sa strmim
planinskim
ohroncima**



Yamahinog agregata paralelne konfiguracije i zapreminje 897 ccm do BMW-og boxera zapreminje 1170 ccm. Najmanje četiri ventila po cilindru i vodeno hlađenje su odavno postali standardom za sve osim za po svemu

**Marmolada, tradicionalno
mjesto odmora za brojne
motocikliste namjernike koji
posjećuju ovaj dio svijeta**



osebujnu Multistradu, koju je pokretao s tehničkog aspekta zastareli zrakom hlađeni V dvocilindraš s dva ventila po cilindru, obujma 992 ccm. No, iako će većina naviknutu na moderne japanske strojeve odmahnuti rukom čim im spomenete termine kao što su zrakom hlađeni i dva ventila po cilindru, moramo reći da se agregat Ducatija pokazao jednim od najspremnijih i - rekli bismo - najsportskijim. To je jednim dijelom svakako posljedica relativno male suhe težine vozila od 196 kg, no njegov sportski karakter nas isto tako ne smije čuditi ako znamo da se taj isti agregat između ostalog ugrađuje i u je-

dan Ducati Supersport 1000 DS. Kod Multistrade mu je snaga tek malo umanjena i razvija 92 konjske snage pri 8.000 okretaja u minuti. Ispod 3.500 okretaja je gotovo neuoporebljiv i cijeli motocikl se trese kao da će se raspasti, no nakon toga se veselo vrti i pruža solidan potisak sve dok se iznenadno ne zakuca u blokadu na otrprilike 9.000 okretaja. Po svojem je karakteru pravi "zafrkant" i teško se je suzdržati da prilikom svakog kretanja sa semafora žestoko ne odvrnete ručicu gasa. Osim po motoru, Ducati je jedinstven i po ciklisitici. Vrlo lijepi peterokraki naplatci promjera 17 cola ugostili su posebno za njega razvijene cestovne gume i zajedno sa prednjom upside-down i stražnjom mono vilicom čine cjelinu dostojnu sportskih motocikala. Sve to znači da Ducati voli zavoje, pa je po prebacivanju i ostvarenim nagibima Multistrada bila najzabavnija i daleko ispred svih motocikala koje smo imali na testu. Ipak, na izrazito zavojitim planinskim dionicama nakon nekog vremena postaje pomalo naporna jer je izrazito tvrda, pomalo neudobna i prožeta neugodnim vibracijama, a i tijelo stalno klizi



BMW R 1200 GS



Ducati Multistrada 1000 DS



Honda XL 1000 V Varadero



Kawasaki KLV 1000





Velike prednje maske i visoko postavljeni vjetrobran jamče dobru zaštitu od vjetra. Po tom pitanju je tek Multistrada malo podbacila

prema naprijed. Osim toga, u izrazito sporim i kratkim zavojima radi oštrog kuta viliće ima tendenciju zatvaranja upravljača, odnosno samoinicijativno još malo padne. Stoga ju je puno veće zadovoljstvo voziti zavojitim magistralnim cestama sa srednje brzim zavojima, gdje se zahvaljujući svojoj odličnoj ciklistici može voziti izrazito brzo. Dobar položaj tijela i spomenuta ciklistika zasluzni su za vrlo dobru okretnost motocikla, tako da slobodno možemo reći da je Multistrada i više nego spretan motocikl za probiranje kroz gradске gužve. Ipak, u gradu bi vas mogao smetati agregat koji "neće razgovarati" ispod spomenutih 3.500 okretaja u minuti i dosta tvrda ručica spojke koja vas tjerava da i pri kratkim stajanjima na semaforu tražite prazni hod. No, ako znamo da tvrd mjenjač baš i nije neko remek-djelo svjetske tehnologije, lako vam se može dogoditi da se traženje praznog hoda pretvoriti u Sizifov posao.

Uz Ducatiju i Yamaha je sasvim dovoljno okretna za vožnju zakrčenim gradskim ulicama. Umjerene vanjske dimenzije i vrlo udoban položaj vozača vam jamče da se vo-

žnja s posla i na posao neće pretvoriti u noćnu moru. Zbog svoje male težine i cestovne ciklistike TDM se vrlo lako probijao i planinskim cestama. Nije razudana i zabavna kao Ducati, ali je zato puno ugodnija za vo-

Honda Varadero je zbog svoje težine najtromija i najnezahvalnija za manevriranje na mjestu. No, što je cesta brža i otvorenija, to je Honda bolja i udobnija



KTM 950 Adventure



Suzuki V-Strom 1000



Yamaha TDM 900



Satovi i prednje svjetlo

- Najljepši su satovi na Suzukiju i Kawasaki, a najsportskiji oni na Multistradi. Sve potrebne informacije su lako čitljive i dostupne, a neki su modeli opremljeni i putnim kompjuterom. Satovi na BMW-u su izrađeni po uzoru na dvostrukе prednje farove. Svi japanski modeli imaju oštar pogled, dok europski proizvođači pribjegavaju mekšim linijama pri oblikovanju prednjih svjetala.



**Iako smo ih izveli visoko
u planine, nijedan od
motocikala nije patio od
nedostatka kisika**

klasičnih cestovnih motocikala. Jasno je da zbog toga po okretnosti i lakoći prebacivanja u zavoju ne mogu parirati jednoj Multistradi ili čak TDM-u, ali su zato okretniji od njima dimenzijama puno bližeg Varadera, posebno kada se rade okreti na mjestu. Zbog cjelokupne konfiguracije i velikog međusovinskog razmaka puno im bolje leže duži zavoji, iako su se i na serpentinama pokazali zahvalnim suputnikom. Suga težina od ne pretjeranih 208 kg se donekle osjeti prilikom prebacivanja u zavojima, ali jednom kada ih postavite u zavoj i odaberete putanju, Kawasaki i Suzuki odišu stabilnošću.

KTM-ovom se privijencu na području V2 pogonskih agregata doista ne može puno toga prigovoriti. 98 KS koje razvija pri 8.000 okretaja predstavljaju prospekt klase, a takav je i osjećaj kojeg pruža u vožnji. U prijevodu to znači da motor pruža solidne performanse, iako se to ponekad ni ne osjeti, jer kada se jednom prijeđe granica od 3.000 okretaja vuće jednoliko i bez bilo kakvih naglih provale snage sve do najviših režima rada. Po pitanju ciklistike KTM se u odnosu na svoje

konkurente čini pravim hard-endurom. Veliki žibičani kotači promjera 21, odnosno 18 colia i dugi hod prednjeg i stražnjeg ovjesa ukazuju na to da se KTM jedini između testiranih motocikala nimalo ne boji terenske vožnje. Netko bi pomislio da će zbog takve

koncepcije KTM bitno zaostajati u uvjetima angažirane cestovne vožnje, no uopće nije tako. Motocikl je u svom središnjem dijelu uzak kao neki enduro srednje zapremine, a to u kombinaciji s vrlo dobrim i širokim upravljačem pruža osjećaj sigurnosti i omogućuje izuzetno lake promjene smjera, tako da ćete ga jednom kada se naviknete na njega moći voziti vrlo brzo. KTM je opremljen posebnim gumama koje su na pola puta između cestovnih i terenskih, tako da je kod forsiranja stražnja guma znala malo proklizati pri izlasku iz kratkog zavojja, no to je samo dodatan izvor užitaka za spretnije vozače. Adventure će se zbog položaja vozača posebno svidjeti vozačima koji u slobodno vrijeme voze hard-enduro modele, a jednom kada se naviknu na njegovu za ovu klasu umjerenu težinu od 198 kilograma, pružiti će im dosta užitaka i u terenskoj vožnji.

Kao i Suzukijev agregat, i Hondin dvoci-lindraš ima sportske gene jer se najprije ugradivao u sport-tourera VTR 1000 F. U ovoj enduro verziji razvija 93 KS pri 8.000 okretaja i kod njega se za razliku od KTM-a može primijetiti promjena potiska s porastom broja okretaja. Kao ni ostali konkurenti, ni Honda ne voli režime rada ispod 3.000 okretaja i ako inzistirate na tim niskim turažama bit će te kažnjeni izraženim vibracijama. Nakon toga radi vrlo kultivirano i mirno, te pruža solidnu elastičnost bez obzira na to što je Varadero sa svojom suhom težinom od 241 kilograma (verzija s ABS-om) bio najteži na testu. Gledajući iz-



**Svakih dvadesetak - tridesetak kilometara izmjenjivali
smo motocikle, kako bismo što bolje uvidjeli prednosti
i mane svakog od njih. Na slici je žestoka rasprava o
tome tko će voziti Kawasaki i Suzukija**

BMW R 1200 GS



Ducati Multistrada 1000 DS



Honda XL 1000 V Varadero



Kawasaki KLV 1000





Prtljaga donosi nemir

● Putni koferi bitno utječu na stabilnost pri većim brzinama i često se javljaju neugodna "lelujanje" na autocestama. Primjerice, isprobali smo kako oni djeluju na kombinaciji Suzuki-Kawasaki. Sa sva tri kofera "lelujanje" počinje već kod 160 km/h i nezadrživo je, sa samo gornjim koferom javlja se oko 180 km/h, a nekad i više, a bez kofera tek preko 200 km/h. Motocikl je bio putno mekano podešen, za duge ture.

vana, Varadero ne izgleda bitno masivnije od npr. 33 kilograma lakšeg Suzukija, tako da možemo zaključiti da Honda nije pretala nego jednostavno ima teške kosti, odnosno klasično koncipiran čelični okvir za razliku od Suzukija, Kawasaki i Yamahe koji se mogu pohvaliti bitno lakšom aluminijskom izvedbom okvira. Upravo zbog te težine Varadero je bio najtromiji prilikom promjene pravca i od vozača je zahtijevao najviše angažmana prilikom uspinjanja na serpentinama ili manevriranja na mjestu. Jednom kada se dohvate otvorene ceste s dužim zavojima, moći ćete se voziti vrlo udobno, sigurno i relativno brzo, ostvarujući za tu vrstu motocikala sasvim solidne nagibe u zavojima. Osjećaju sigurnosti do prinijet će i vrlo dobre kočnice koje su na testnom primjerku bile dodatno opremljene ABS-om. Iako se pri manevriranju na mjestu i sporim zavojima vidi da se konstrukcijski radi o jednu generaciju starijem motociklu, u ostalim elementima je vrlo blizu svojim najizravnijim konkurentima kao što su Kawasaki, Suzuki ili BMW.

Koliko košta ABS?

● Nema sumnje da je ABS korisno pomagalo koje nesigurnim prometnim slučajima, a BMW, Honda i Yamaha su bili opremljeni i ABS-om koji ulijeva dodatnu sigurnost vozaču. Morati izdvojiti dodatnih 10 tisuća kuna, za Honda Varadero ćete u istom slučaju

Svi motocikli se mogu pohvaliti solidnim kočnicama, a BMW, Honda i Yamaha su bili opremljeni i ABS-om koji ulijeva dodatnu sigurnost

Bavarci su posljednjom reincarnacijom legendarnog GS-a s punim pravom bacili Japancima rukavicu u lice. Iako izvana nema bitnih novosti, R 1200 GS se osim povećane zapremine i bitno povećane snage može pohvaliti i značajno smanjenom težinom koja sada iznosi 225 kilograma. Iako je ta vrijednost i dalje među najvećima u klasi, u cestovnoj vožnji se ne osjeća, tako da je GS vrlo agilan motocikl koji se može voziti gotovo sportski. Ugladeni pogonski agregat razvija ravnih 100 KS pri 7.000 okretaja u minuti, pružajući pritom solidna ubrzanja već od 2.500 okretaja i svojim će karakteristikama zadovoljiti širok spektar vozača. Motor se odlikuje zavidnom elastičnošću, no to se i očekuje kada uzmete u obzir da mu je zapremina za gotovo 20% veća od konkurenata. Agilnom pogonskom agregatu je pridodata i odlična ciklistika, tako da je motociklom pravi užitak jurcati zavojima. Kao i Varadero i TDM, i testni GS je bio opremljen ABS kočnicama koje se nisu nikada bespotrebno uključivale a davale su dodatnu sigurnost vozaču. Što se tiče prebacivanja u

zavojima, BMW je oprilično jednako dobar kao Yamaha ili KTM, a tek je Multistrada bitno agilnija. Ustvari, da na testu nije bilo Multistrade, možda bi smo ga proglašili naj-sportskijim motociklom. Kočnice su odlične i ulijevaju pouzdanje, a moramo pohvaliti i dobar položaj vozača koji u rukama drži odličan široki upravljač na kojem su prekidaci postavljeni u tradicionalnoj BMW-ovim maniru, tako da je potreban određeni period privikavanja. Da budemo iskreni, na cijeli motocikl se potrebno malo priviknuti jer u početku u vožnji djeluje pomalo čudno, no već nakon 50-tak kilometara druženja s vjesljem ćete prihvati sve prednosti njegove konceptcije. Možemo zaključiti da je BMW R 1200 GS vrlo zabavan motocikl s odličnim pogonskim agregatom i s njim ćete bez ikakvih napora moći udobno prevaljivati velik broj kilometara.

Udobnost

Upravo je udobnost jedna od glavnih vrlina koje kupac očekuje od ove vrste motocikala. Ovjes ima dovoljno dugi hod, položaj

KTM 950 Adventure



Suzuki V-Strom 1000



Yamaha TDM 900



vozača je opušten, maksimalna brzina je preko 200 km/h, vjetrobranska zaštita je na potreboj razine i stvoreni su svi preduvjeti za udobno gutanje kilometara. I doista, po tom pitanju se ne može pronaći bitna zamjera nijednom od ovih motocikala, osim naravno ekscentričnoj Multistradi koja je i tu morala bila posebna. Da u Ducatiju nisu bili previše opterećeni udobnošću postaje jasno čim pogledate sjedalo neobične oblike koje vas kada sjednete na njega trenutno asocira na podatnu mekoću plastičnih stolica iz bolničkih čekaonica. Pa iako to zvuči kao nemoguća misija, nakon nekog vremena smo se uspjeli priviknuti na sjedalo kao takvo, no to se ne bi mogli reći i za neobuzdane vibracije koje se javljaju u gotovo svim režimima vrtnje, tako da ponekad imate osjećaj da će vam se nakon duže vožnje is-

premještati raspored unutarnjih organa. Ako uzmemo u obzir da ni vjetrobranska zaštita nije bogzna što, jasno je da se duža putovanja autocestama lako mogu pretvoriti u agoniјu. Multistrada je jedinstvena i po položaju vozača u sjedalu koji je u početku čudan, no ustvari je vrlo spretan. Sjedi se vrlo uspravno i jako blizu upravljaču, gotovo na rezervoaru kao kod Honde CBR 600 RR, a

sve prednosti takvog položaja dolaze do izražaja kod gradske vožnje ili jurcanja umjereno zavojitim cestama. Ipak, što se tiče ukupne udobnosti, doista smo se preporodili svaki puta kada smo nakon Ducatija sjeli na neki drugi motocikl. Da smo Multistradu usporedivali sa motociklima sportskih orijentacija, sigurni smo da bi po udobnosti bila pri samom vrhu, no u konkurenčiji ovakvih izuzetno udobnih prometala jednostavno nije imala šanse.

BMW R 1200 GS nije samo zabavan na zavojitim cestama, nego je i izuzetno udoban kada mu "protegnete noge" na autocesti. Iako se na prvi pogled čini kao da je vjetrobanska zaštita nedostatna, vizir je dovoljno visok i širok, tako da ćeće kada ga postavite u najviši položaj biti jako dobro skriveni od vjetra. Prednje bočne oplate pružaju

solidno utočište za skrivanje koljena od zračnih struja, a vibracije su toliko beznigne, da se mogu zanemariti.

Što se tiče vožnje na autocesti, naš drugi izbor bi bila Honda Varadero koja je izuzetno udobna sve do otprilike 160 km/h, a nakon toga malo smeta šum vjetra koji se javlja oko kacige. Istodobno ćeće osjetiti mali pritisak na nadlakticama, no na tom su području zračne struje toliko blage, da uopće ne irritiraju. Čak štoviš, imali smo osjećaj da smo na nježnoj



Promjer prednjeg kotača varira od cestovnih 17" kod Ducatija i već zaboravljenih 18" kod Yamahe do terenskih 21" kod KTM-a. Ostali su sa svojih 19" simbolički ostali na pola puta između ceste i terena



Kawasaki KLV 1000 je udoban i siguran motocikl. Iako nudi puno lijepih stvari, s cijenom od 72.800 kuna bio je najjeftiniji na testu i kao takav predstavlja best-buy

BMW R 1200 GS



Ducati Multistrada 1000 DS



Honda XL 1000 V Varadero



Kawasaki KLV 1000



KTM Adventure je moderan maxi-enduro starog kova koji je izvan asfalta bez konkurenčije, a ne zaostaje ni u cestovnoj vožnji. Štoviše, po cesti ga je ponekad ljepeš voziti od nekih konkurenata koji nikad neće omirisati ništa teže od nezahtjevnog makadama



masaži. Položaj vozača je u cijelini vrlo dobro pogoden, a sjedalo je dobro odmjerene tvrdoće i visoko postavljeno.

Kawasaki i Suzuki su po pitanju zaštite od vjetra tek malo lošiji od Varadera. Položaj vozača je udoban i upravo onakav kakvog očekujete kod maxi-endura. Kaciga uziva u zadovoljavajućoj zaštiti od vjetra, no koljena u tom smislu nisu imala previše sreće. Budući se radi o dvocilindrašu, vibracije se nisu mogle u potpunosti izbjegći, no one vas sigurno neće sprječiti da udobno prevalite velike udaljenosti.

Isto vrijedi i za Yamahu. Iako je već na prvi pogled vidljivo da se po zaštiti od vjetra Yamaha TDM 900 ne može mjeriti s jednim Varaderom, to nipošto ne znači da će se morati stalno boriti s vjetrom. Vrlo solidnu zaštitu pruža sve do 150-160 km/h, a tek će te nakon toga malo požaliti što nema nešto viši vjetrobran. Sjedalo je postavljeno dosta nisko, tako da će se i manji rastom moći čvrsto osloniti na tlo prilikom stajanja ili manevriranja na mjestu.



Ptičica!

KTM 950 Adventure



Suzuki V-Strom 1000



Yamaha TDM 900



Pogonski Agregati

- BMW koristi provjereni boxer sa četiri ventila po cilindru, Ducati vjeruje svom klasičnom "zračnjaku" sa samo dva ventila po cilindru, a Yamahu pokreće redni dvocilindraš s pet ventila po cilindru. Ostatak društva izvlači zdravu snagu iz klasičnog koncepta V2 pogonskog agregata sa četiri ventila po cilindru

Sve što vrijedi za Kawasaki, vrijedi i za Suzuki. Uz par nebitnih sitnica, najveća razlika je u cijeni, jer original košta 6.000 kuna više od svojeg klonu



Za razliku od Yamahe, kod KTM-a se sedi dosta visoko, no svejedno dosta udobno. Udobnosti pridonose najveći hod ovjesa i uska konstrukcija motocikla. Koljena su skrivena iza bočno smještenih spremnika goriva, a vrlo visoki vjetrobran baca zrak daleko iznad kacige. Nažalost, vjetrobran je dosta uzak, tako da ramena ne uživaju kvalitetnu zaštitu. No, sve u svemu, KTM je uvijek spremjan kvalitetno se uhvatiti u koštač s dugim putovanjima, pod uvjetom da brzina krstarenja ne prela-

zi 160 km/h, jer se tada javljaju izražene vibracije. One se neko vrijeme mogu tolerirati, no mogle bi vas iritirati prilikom duže vožnje autocestom.

Zaključak

Određivanje pobjednika ovog testa pokazalo se nezahvalnom zadaćom i to iz nekoliko razloga. Prvi je taj da su motocikli međusobno toliko različiti, da ih je za realnu ocjenu potrebno svrstati u nekoliko podskupina. Tako po svemu unikatna Ducati Multis-

trada ima malo zajedničkog s ostalim motociklima na testu. Ona obiluje sportskim duhom i zabavnim karakterom, ali kada je usporedimo sa kolegama iz razreda, onda bismo je za putovanja oko svijeta preporučili samo mazohistima i zagrijenim Ducati fanovima. Bez obzira na to, u gradskoj i međugradskoj vožnji nam se najviše dopala i u tim je uvjetima od srca preporučamo svima koji su joj zbog neospornog šarma spremni oprostiti relativnu neudobnost, vibracije, tvrdu mjenjačku kutiju... Nažalost, kao i sve ostalo na tom motociklu, i cijena je formirana u pravom Ducatijevom duhu, tako da će brojka od 99.900 kuna odbiti mnogo kupca namjernika.

Kawasaki KLV, Suzuki V-Strom, Honda Varadero i BMW R 1200 GS spadaju u istu skupinu moderno koncipiranih maxi-endura. BMW je možda ukupno gledajući u nekim stvarima u blagoj prednosti, no ne možemo mu oprostiti previsoku cijenu od 105.770 kuna (naša testna verzija s ABS-om stoji čak 116.492 kn). To je nevjerojatnih 32.970 kuna više od Kawasakija, koji je sa svojih 72.800 kuna bio najpovoljniji motocikl na testu i predstavlja pravu mjeru za kupnju. Jasno, ako se prvo pomirite s činjenicom da vaš Kawasaki može biti bilo koje boje, pod uvjetom da je ona narančasta. Njegov brat blizanac Suzuki V-Strom košta 79.000 kuna. S obzirom na ono što nudi, 91.990 kuna koliko treba izdvojiti za Honda je ipak malo previše. Varadero kojeg smo imali na testu bio je opremljen ABS-om, a to znači da se cijena penje na 100.990 kuna. Za razliku od nje, Yamaha TDM 900 u skladu sa svojim manjim dimenzijama ima i manju i pošteno odmjerenu cijenu od 73.995 kuna, odnosno 77.995 kn za verziju opremljenu s ABS-om koju smo imali na testu. Za te čete novce dobiti vrlo dobar motocikl koji nema neku ozbiljniju manu, tek bi smo poželjeli da su iz kvalitetne osno-

Sedmorica veličanstvenih i snažnih motocikala u vijek spremnih za akciju. Vi samo recite kamo želite ići





▼ Kawasaki i Suzuki se ne mogu pohvaliti s puno slobodnog prostora ispod sjedala, ali zato veliki retrovizori mogu vrlo dobro poslužiti za odlaganje stvari



ve Yamahini inženjeri uspjeli izvući još malo više soka, pa da nam TDM pruži nešto više uzbudjenja u vožnji.

KTM Adventure je zbog svojih izraženih terenskih mogućnosti klasa za sebe i ustvari u ovoj konkurenциji niti nema konkurencije, pa i to treba uzeti kao olakotnu okolnost prilikom razmatranja visine iznosa kojeg je potrebno za njega izdvojiti. Osim toga, KTM nikad nije kupce privlačio jeftinom robom, pa to nije učinio ni sada. Iako cijenom od 97.460 kuna spada među skuplje na ovom testu, za te će te novce dobiti univerzalan motocikl koji će vam biti ugodan suputnik na svakodnevnim prometnicama i maratonskim putovanjima, ali i partner u kojeg se možete pouzdati uvijek kada odlučite s asfalta skrenuti u nepoznatu. Ako izdvojite još 1.200 kuna, dobit ćete S verziju Adventurea namijenjenu ekstremnijim korisnicima koja se odlikuje grubljim profilom guma i ovjesom dužeg hoda.

Odluka je na kraju samo vaša. U osnovi teško možete pogriješiti. Važno je samo da raskrstate s time što točno očekujete od motocikla

i koliko ste spremni za to izdvojiti. Najbolje je da osluhnete svoje srce, a ako vas srce ne vuče ni na jednu stranu, onda je sve ostalo stvar jednostavne računice. Ako ste oduvijek bili adrenalinski ovisnik, oseljajte Multistradu i odjašte ka sunčanom obzoru sa smiješkom. Ako ste ljubitelj klasičnih maxi-endura i financije vam ne predstavljaju nikakav problem, priuštite si BMW ili KTM. U suprotnom ćete se jednako lijepo voziti na bitno povoljnijem Kawasaki, Suzukiju ili Yamahi. ■

Yamaha je vrlo udoban i zahvalan motocikl koji je dostupan svima, kako po poštenoj cijeni, tako i po umjerenim i lako dostupnim performansama



MOTOR

CIKLISTIKA

DIMENZIJE

	BMW R 1200 GS	Ducati 1000 DS Multistrada	Honda XL 1000 V Varadero	Kawasaki KLV 1000	KTM 950 Adventure
tip agregata	2 cilindra, boxer	V2 pod 60°	V2 pod 90°	V2 pod 90°	V2 pod 75°
promjer x hod (mm)	101x73	94x71,5	98x66	98x66	100x60
zapremina	1.170	992	996	996	942
kompresija	11,0:1	10,0:1	9,8:1	11,3:1	11,5:1
tip razvoda	dvije bregaste osovine u glavi	desmodromica i jedna bregasta osovina u glavi	dvije bregaste osovine u glavi	dvije bregaste osovine u glavi	dvije bregaste osovine u glavi
br. ventila	4 ventila po cilindru	2 ventila po cilindru	4 ventila po cilindru	4 ventila po cilindru	4 ventila po cilindru
hlađenje	vodeno	zračno	vodeno	vodeno	vodeno
napajanje	elektronsko ubrizgavanje	elektronsko ubrizgavanje	elektronsko ubrizgavanje	elektronsko ubrizgavanje	rasplinjajući promjera 43 mm
paljenje	elektronsko	elektronsko	elektronsko	elektronsko	elektronsko
max. snaga KS(kW)-o./min.	100 (74)-7.000	92 (68)-8.000	93 (68)-8.000	98 (72)-7.600	98 (72)-8.000
okr. moment kgm-o./min.	11,5-5.000	9,4-5.000	9,8-6.000	10,1-6.400	9,5-6.000
spojka	suhá sa jednom pločom	suha	s višestrukim diskovima u uljnoj kupki	s višestrukim diskovima u uljnoj kupki	s višestrukim diskovima u uljnoj kupki
br. brzina	6	6	6	6	6
Okvir	čelični cjevasti	rešetkasta konstrukcija od čeličnih cijevi	četrvraste čelične cijevi	aluminijске četrvraste cijevi	konstrukcija od čeličnih cijevi
prednji ovjes	Telelever sustav s jednim amortizerom	upside-down vilica	teleskopska vilica	teleskopska vilica	upside-down vilica
promjer pred. ovjesa		43 mm	43 mm	43 mm	48 mm
hod prednjeg ovjesa	190 mm	165 mm	155 mm	160 mm	210
stražnji ovjes	Paralever sustav	jednostruka vilica s monoamorti-zerom	oscilirajuća vilica s monoamorti-zerom	oscilirajuća vilica s monoamorti-zerom	oscilirajuća vilica s monoamortizerom
hod stražnjeg ovjesa	200 mm	141 mm	145 mm	159 mm	210
prednji kočni sustav	305 mm i čeljust s 4 klipa	dvostruki diskovi 320 mm i čeljust s 4 klipa	296 mm i čelj. s 3 klipa, sustav Dual-CBS	310 mm i čeljust s 4 klipa	dvostruki diskovi 300 mm i čeljust s 2 klipa
stražnji kočioni sustav	disk 265 mm i čeljust s dva klipa	disk 245 mm i čeljust s dva klipa	disk 256 mm i čeljust s tri klipa	disk 260 mm i čeljust s dva klipa	disk 240 mm i čeljust s dva klipa
guma prednja	110/80-19	120/70-17	110/80-19	110/80-19	90/90-21
guma stražnja	150/70-17	180/55-17	150/70-17	150/70-17	150/70-18
meduosoinski razmak	1.519 mm	1.462 mm	1.560 mm	1.535 mm	1.570 mm
duljina	2.210 mm	2.130 mm	2.295 mm	2.290 mm	
širina	915 mm		925 mm	865 mm	860
visina sjedala	840-860 mm	850 mm	838 mm	840 mm	920 mm
težina (suhá)	225 kg	196 kg	235 kg (241,5 s ABS-om)	208 kg	198 kg

CIJENA**105.770 Kn****(116.492 Kn s ABS-om)****99.900 Kn****91.990 Kn****(100.990 Kn s ABS-om)****72.800 Kn****98.610 Kn****PREDNOSTI**udobnost, zaštita
od vjetra, pogonski
agregat, užitak u vožnjisportski karakter,
lakoća prebacivanja,
odlična ciklistika
za cestovnu vožnjuudobnost,
zaštita od vjetra,
kočnicecijena, voznost,
udobnost, stabilnost
u dužim zavojimaterenska primjena,
udobnost, lakoća
prebacivanja,
položaj tijela**NEDOSTACI**

cijena, težina

cijena, vibracije,
vjetrobranska zaštita,
tvrd mjenjač, neudobna
u odnosu na konkureniju,
terenska primjenacijena, težina,
okretnost,
manevriranje na mjestuponuda boja,
okretnost pri malim
brzinama, manevriranje
na mjestu

cijena, vibracije



Hrvatsko-slovenski testni tim je izvrsno suradivao. Jasno, Piranski zaljev nismo spominjali. Slijeva: Igor Benedetti, Peter Kavčič, Matjaž Benedetti, Matevž Korošec, Matej Memedović, Željko Puščenik, Primož Pleško, Tomislav Bešenec

Suzuki V-Strom 1000	Yamaha TDM 900
V2 pod 90°	2, paralelni
98x66	92x67,5
996	897
11,3:1	10,4:1
dvije bregaste osovine u glavi	dvije bregaste osovine u glavi
4 ventila po cilindru	5 ventila po cilindru
vodeno	vodeno
elektronsko ubrzgavanje	elektronsko ubrzgavanje
elektronsko	elektronsko
98 (72)-7.600	86 (63)-7.500
10.1-6.400	9.1-6.000
s višestrukim diskovima u uljnoj kupki	s višestrukim disk. u uljnoj kupki
6	6
aluminijiske četvrtaste cijevi	dvije aluminijiske grede
teleskopska vilica	teleskopska vilica
43 mm	43 mm
160 mm	150 mm
oscilirajuća vilica s monoamortizerom	oscilirajuća vilica s monoamortizerom
159 mm	133 mm
dvostruki diskovi	dvostruki diskovi
310 mm i čeljust	298 mm i čeljust
s 4 klipa	s 4 klipa
disk 260 mm i čeljust s dva klipa	disk 245 mm i čeljust s dva klipa
110/80-19	120/70-18
150/70-17	160/60-17
1.535 mm	1.485 mm
2.290 mm	2.180 mm
865 mm	800 mm
840 mm	825 mm
208 kg	190 kg
79.000 Kn	73.995 Kn (77.995 Kn s ABS-om)
voznost, udobnost, stabilnost u dužim zavojima	voznost, cijena, udobnost, pogonski agregat
okretnost pri malim brzinama, manevriranje na mjestu	terenska primjena, djelomično vjetrobranska zaštita u odnosu na konkureniju

POREDAK I OCJENE							
Kawasaki	3.	2.	4.	3.	1.	9	1.
Suzuki	3.	2.	4.	3.	3.	9	2.
BMW	1.	4.	3.	2.	7.	9	3.
Yamaha	5.	5.	2.	5.	2.	8	4.
Ducati	7.	1.	1.	7.	5.	8	5.
KTM	6.	7.	6.	1.	4.	8	6.
Honda	2.	6.	7.	6.	6.	7	7.
Konačni poretk							
Autoput i udobnost	Sportska vožnja na brzim dionicama	Sportska vožnja na sporim dionicama	Makadam	Cijena i troškovi	Moto Puls ocjena (1-10)		